

ربیع الثانی - سال سوم (آل عمران: ۶۱)

فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ، فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ، ثُمَّ نَبْتَهِلْ، فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ

بنابراین هرکس درباره‌ی او (عیسی علیه السلام) بعد از آن که بر تو [به واسطه‌ی وحی درباره‌ی ولادت و زندگی اش] آگاهی کامل آمد، گفت و گوی بی‌منطق کند، بگو: بیایید ما پسرانمان [حسن و حسین علیهما السلام] و شما پسرانتان را، و نیز ما زنانمان [فاطمه علیها السلام] و شما زنانتان را، و هم‌چنین ما مردانمان [علی بن ابی طالب علیهما السلام] و شما مردانتان را دعوت کنید، سپس یک‌دیگر را نفرین کنیم، آن‌گاه لعنت خدا را بر دروغ‌گویان قرار دهیم.

امام صادق علیه السلام به نقل از پدر گرامیش از جد گرامیش از امام حسن علیه السلام نقل کرده است که امام مجتبی علیه السلام فرمودند: هنگامی که کافران کتاب حضرت محمد صلی الله علیه و آله را انکار کردند و با ایشان به مجادله پرداختند، خداوند متعال به محمد صلی الله علیه و آله فرمود: «فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ، ثُمَّ نَبْتَهِلْ، فَنَجْعَلْ لَعْنَةَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ.»

آن‌گاه رسول خدا صلی الله علیه و آله از «انفس» پدرم را و از «ابناء» من و برادرم و از «نساء» فاطمه مادرم را همراه خود برد. ما، خانواده و گوشت و خون و نفس او هستیم. ما از او هستیم و او از ما.^۱

روزی معاویه بن ابی‌سفیان به سعد گفت: چه عاملی سبب شده است که از فحش دادن به علی علیه السلام دست برداری؟

سعد گفت: آیا تو خودت نگفتی که رسول خدا سه چیز را ذکر کرده است که اگر یکی از آن‌ها نزد من باشد، از کل مال دنیا برایم ارزشمندتر است؟ (تو گفتی) شنیدم که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله، علی علیه السلام را در یکی از جنگ‌هایش جانشین خود قرار داده بود و به او فرمود: در خانه‌ی من بمان تا برگردم. آن‌گاه علی علیه السلام به ایشان عرض کرد: ای رسول خدا! آیا مرا با زنان و کودکان می‌گذاری؟ سپس رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: آیا دوست نداری که در نزد من همان جایگاه را داشته باشی که هارون در نزد موسی داشت، جز این که پس از من پیامبری وجود ندارد؟ (حدیث منزلت)

و نیز از او در روز خیبر شنیدم که می‌فرمود: پرچم را به دست مردی خواهم داد که خدا و رسولش را دوست دارد و خدا و رسول هم او را دوست دارند. گفت: ما برای گرفتن پرچم سرک کشیدیم. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود:

علی را برایم صدا بزنید. علی علیه السلام آمد در حالی که چشمانش درد می‌کرد. پیامبر صلی الله علیه و آله آب دهان خود را به چشمانش مالید و پرچم را به او داد و خداوند به دست او پیروزی را مقدر ساخت. و (سومی این‌که) وقتی این آیه نازل شد: «فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ...» رسول خدا صلی الله علیه و آله در روز مباحله، علی و فاطمه و حسن و حسین علیهم السلام را فرا خواند و سپس فرمود: بار خدایا! این‌ها خاندان من هستند.^۱

شیخ صدوق به سند خود از امام موسی بن جعفر علیهما السلام نقل کرده است که وقتی امام در حال صحبت با هارون الرشید بودند، هارون به ایشان گفت: چگونه و به چه دلیل می‌گویید ما نسل و ذریه‌ی پیامبر هستیم، حال آن‌که پیامبر از خود نسلی بر جای نگذاشت. (و اولاد ذکور نداشت) و نسل انسان، از اولاد ذکور است نه اولاد اناث، و شما فرزندان دختر (او) هستید در حالی که دختر نسل ندارد؟ حضرت فرمودند: از شما خواهش می‌کنم، به حق خویشاوندی که با هم داریم و به حق قبر و آن‌کس که در آن است (ظاهراً مراد حضرت، قبر حضرت رسول صلی الله علیه و آله بوده است) مرا از پاسخ به این سؤال معاف دارید.

هارون گفت: هرگز، آلا و لابد باید شما فرزندان علی، دلیل خود را ارائه دهید. و تو، طبق گزارشی که به من رسیده است، رئیس و امام آن‌ها، در این زمان هستی، و به هیچ وجه در سؤالاتم تو را معاف نمی‌دارم و باید در جوابم، از قرآن، دلیل بیاوری، شما فرزندان علی، ادعا می‌کنید که هیچ کلمه و حرفی از قرآن، بر شما پوشیده نیست و تأویل تمام آن را می‌دانید و به این آیه‌ی شریفه استناد می‌کنید: «مَا فَرَطْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ» (انعام: ۳۸) یعنی: (در کتاب از هیچ چیز فرو گذار نکرده‌ایم) و خود را از آرای علما و قیاس آن‌ها بی‌نیاز می‌دانید. (قیاس از منابع استنباطی عامه است)

حضرت فرمودند: اجازه می‌دهی جواب بدهم؟

گفت: جوابت را ارائه بده.

حضرت فرمودند: «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَ سُلَيْمَانَ وَ أَيُّوبَ وَ يُوسُفَ وَ مُوسَى وَ هَارُونَ وَ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ، وَ زَكَرِيَّا وَ يَحْيَى وَ عِيسَى...» (و از ذریه و نسل او - مراد نسل حضرت نوح و یا ابراهیم علیهما السلام است - این پیامبران را نیز مورد هدایت خاص خود قرار دادیم: داود،

سلیمان، ایوب، یوسف، موسی و هارون. و ما این گونه، افراد نیکوکار را پاداش می دهیم، و نیز زکریا، یحیی و عیسی و (انعام ۸۴ و ۸۵) حضرت در ادامه فرمودند: پدر عیسی کیست؟
گفت: عیسی پدر ندارد.

حضرت فرمودند: پس ما او را از طریق مریم علیها السلام به سایر فرزندان انبیا ملحق کردیم، و به همین ترتیب ما نیز از طریق مادرمان فاطمه علیها السلام به نسل رسول الله صلی الله علیه و آله ملحق می شویم. آیا باز هم دلیل بیاورم.

گفت: بله اگر دلیل دیگری هم داری عنوان کن.

حضرت فرمودند: این آیهی شریفه: «فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَابْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكَاذِبِينَ»، و هیچ کس ادعا نکرده است که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در هنگام مباهله با نصاری کسی را به جز علی بن ابی طالب و فاطمه و حسن و حسین را به همراه خود و در زیر ردای خود قرار داده‌اند. پس مراد از «أبناءنا» در این آیه (یعنی فرزندانمان)، همان حسن و حسین می‌باشند و مراد از «نساءنا» (یعنی زنانمان) فاطمه و مراد از «أنفسنا» (یعنی خودمان) علی بن ابی طالب علیهم السلام است.^۱